

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobce: **Ing. J. U.**
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 3. 2021, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaná vydala dne 25. 11. 2020 pod č. j. X 281 tři rozhodnutí, kterými žalobci zvýšila důchod podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“). Rozhodnutím č. I. zvýšila žalobci ode dne 10. 7. 1998 částečný invalidní důchod, přičemž nárok na doplatek důchodu za dobu před 24. 7. 2015 zanikl. Rozhodnutím č. II zvýšila žalobci ode dne 1. 12. 1999 plný invalidní důchod,

přičemž nárok na doplatek důchodu za dobu před 24. 7. 2015 zanikl. Rozhodnutím č. III žalovaná zvýšila žalobci ode dne 17. 8. 2016 starobní důchod. Žalovaná nově dodatečně započítala žalobci dobu zaměstnání v organizaci Mlyny a cestovinárne Piešťany od 1. 9. 1967 do 27. 8. 1973. Nárok na doplatek důchodu za dobu před 24. 7. 2015 však zanikl, neboť ze strany žalované nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Jednalo se o zaměstnání na území Slovenské republiky, žalovaná neměla k dispozici žádnou evidenci k tomuto zaměstnání a sám žalobce je poprvé uvedl až v podání ze dne 1. 5. 2020.

2. Všechna tři rozhodnutí napadl žalobce námitkami. Žalovaná napadeným rozhodnutím v případě rozhodnutí č. I. a rozhodnutí č. II. změnila datum, před kterým zanikl nárok na doplatek, na 4. 5. 2015. Ve zbytku námitky žalobce zamítla a prvostupňová rozhodnutí potvrdila.

II. Obsah žaloby

3. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu. Trvá na přiznání doplatku od přiznání invalidního důchodu, tj. od 10. 7. 1998. Důchod mu totiž byl vyplácen v nižší částce, než v jaké náležel, v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení.
4. Žalobce uvádí, že nastoupil na základní vojenskou službu s neukončeným pracovním závazkem občanského zaměstnání. Žalobce byl ode dne 17. 8. 1971 do dne 27. 8. 1973 zaměstnán u organizace Mlyny a cestovinárne Piešťany. Ode dne 17. 8. 1971 byl tedy výdělečně činnou osobou s odváděním pojistného na nemocenské pojištění a důchodové zabezpečení.
5. Nesprávný postup orgánu sociálního zabezpečení žalobce spatřuje v nesplnění rozkazu prezidenta republiky, dle kterého měl orgán vojenského sociálního zabezpečení ukončit pracovní závazek žalobce s civilním zaměstnavatelem. To se však nestalo. V důsledku tohoto postupu tak byl žalobce poškozen po ekonomické stránce při výpočtu důchodu. S ohledem na výše uvedené žalobce navrhuje, aby zdejší soud napadené rozhodnutí zrušil.

III. Vyjádření žalované

6. Žalovaná uvádí, že na namítanou dobu zaměstnání žalobce neměla ve své evidenci žádné podklady. Žalobce danou dobu zaměstnání neuvedl ani v jedné z žádostí o invalidní důchod. V žádosti o starobní důchod žalobce pouze uvedl, že doby pojištění mají být zhodnoceny dle podkladů nacházejících se v dispozici žalované. K započtení doby zaměstnání tedy nedošlo, protože žalobce danou dobu zaměstnání dříve neuvedl. Poprvé tak učinil až v podání doručeném dne 4. 5. 2020.
7. Žalovaná si podklady pro rozhodnutí opatřuje především z údajů uvedených v evidenčních listech důchodového pojištění. Evidenční list za namítanou dobu zaměstnání se nenacházel v evidenci žalované, protože se jednalo o zaměstnání na území Slovenské republiky. Žalovaná nebyla povinna danou dobu zaměstnání sama zjišťovat. Žalovaná se nesprávného postupu nedopustila. Žalovaná proto navrhuje, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

8. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
9. Žaloba **není** důvodná.

10. Podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění zjistí-li se, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, důchod se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží. Důchod nebo jeho zvýšení se přitom doplatí nejvýše pět let nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod nebo jeho zvýšení; pro běh této lhůty platí § 55 odst. 2 věta druhá a třetí obdobně. Důchod nebo jeho zvýšení se však doplatí ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží, v případě, že důchod nebyl přiznán nebo byl vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení.
11. Ze spisového materiálu vyplynulo následující.
12. Dne 4. 5. 2020 byla Okresní správě sociálního zabezpečení Uherské Hradiště doručena „Žádost o přiznání starobního důchodu za dobu výkonu vojenské činné služby na území dnešní Slovenské republiky“. Žalobce zde poukázal na to, že ode dne 28. 8. 1973 do dne 27. 8. 1975 vykonával na vojenské škole základní službu a ode dne 28. 8. 1975 pak na vojenské škole vykonával další službu. Žalobce v žádosti rovněž poukázal na to, že byl v době studia, a to ode dne 17. 8. 1971, výdělečně činnou osobou s pracovním závazkem u organizace Mlyny a cestoviny Piešťany. Dne 17. 6. 2020 rozhodla žalovaná o této žádosti rozhodnutím č. j. X, tak, že ji zamítla.
13. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, které byly žalované doručeny dne 24. 7. 2020. Žalobce zde uvedl, že s rozhodnutím nesouhlasí a zopakoval argumentaci, kterou vymezil v žádosti. Na základě námitek zajistila žalovaná od slovenského nositele pojištění evidenční list důchodového pojištění ze dne 27. 5. 1976, dle kterého byl žalobce zaměstnán u organizace Mlyny a cestoviny Piešťany ode dne 1. 9. 1967 do dne 31. 8. 1973. Tato doba pojištění však nebyla zhodnocena u starobního ani invalidního důchodu.
14. Následně tak žalovaná dle § 87 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, původní rozhodnutí změnila. Žalovaná danou dobu pojištění zhodnotila a vydala rozhodnutí č. I., rozhodnutí č. II a rozhodnutí č. III, přičemž těmito rozhodnutími byl žalobci zvýšen částečný invalidní důchod, plný invalidní důchod a starobní důchod. Rovněž proti těmto rozhodnutím podal žalobce námitky. Žalobce namítal, že mu má být důchod doplacen ode dne, od něhož zvýšení náleží, neboť mu byl vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení.
15. Žalovaná tedy započítala žalobci dobu pojištění u organizace Mlyny a cestoviny Piešťany, a to ode dne, od kterého žalobci náleží invalidní a starobní důchod. Doplatek částečného a plného invalidního důchodu však žalobci přiznala dle shora odkazovaného ustanovení zákona pouze za pět let nazpět ode dne uplatnění nároku, který byl v nynější věci uplatněn 4. 5. 2020.
16. Dle žalobce se ovšem v posuzované věci měl aplikovat § 56 odst. 1 písm. b) věta třetí zákona o důchodovém pojištění, neboť důchod byl přiznán v nesprávné výši v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení.
17. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 12. 2016, č. j. 3 Ads 279/2015 – 24, uvedl, že „Důchod neprávem odepřený či přiznaný v nižší výměře, než náležel, lze podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění čl. I bodu 71 zákona č. 306/2008 Sb., a podle čl. II bodu 14 téhož zákona přiznat či doplatit nejvýše za 3 roky zpětně ode dne účinnosti uvedených ustanovení zákona č. 306/2008 Sb., tj. nejdříve od 1. 1. 2006, a to i

v případě, kdy k odepření dávky či k chybnému stanovení její výše došlo v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení.“ V posuzované věci by tedy ani za splnění předpokladu, že by byl shledán nesprávný postup orgánu sociálního zabezpečení, nebylo možné přiznat doplatek důchodu ode dne 10. 7. 1998, resp. 1. 12. 1999 (jak se žalobce domáhá), ale nejdříve ode dne 1. 1. 2006.

18. K otázce, kdy je důchod vyplácen v nesprávné výši v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení, se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 24. 6. 2021, č. j. 9 Ads 81/2021 – 23, ve kterém uvedl, že *„Důvodová zpráva k zákonu č. 306/2008 Sb. uvádí demonstrativní výčet případů, na něž by se vztahovalo pravidlo o zpětném přiznávání důchodů v případech zavinění správního orgánu za vyměření dávky v nižší výši, než v jaké měla náležet. Společným znakem uváděných příkladů je, že orgán sociálního zabezpečení měl k dispozici všechny podklady prokazující plně a jednoznačně důchodové nároky oprávněného, a přesto rozhodl o výši dávky v rozporu se zákonem. Uvedené pravidlo tedy míří na případy, kdy žalovaná při stanovení výše důchodu chybně posoudila právní otázku nebo rozhodla o výši dávky v rozporu s doklady obsaženými ve správním spisu.“*
19. Zdejší soud má za to, že nyní posuzovaná věc do dané kategorie případů nespadá. Skutečnost, kterou žalobce považuje za nesprávný postup orgánu sociálního zabezpečení, tj. nesplnění rozkazu prezidenta republiky, dle kterého měl orgán vojenského sociálního zabezpečení ukončit pracovní závazek žalobce s civilním zaměstnavatelem, nelze považovat za nesprávný postup orgánu sociálního zabezpečení ve smyslu § 56 odst. 1 písm. b) věty třetí zákona o důchodovém pojištění. V nynější věci není sporu o tom, že žalobce vykonával od 28. 8. 1973 do 27. 8. 1975 základní vojenskou službu a poté nastoupil další službu vojáka z povolání, kterou vykonával až do roku 1988. Tato doba byla žalobci od počátku žalovanou zhodnocena, jak vyplývá z obsahu správního spisu. Z toho lze též dovodit, že civilní zaměstnání žalobce po 27. 8. 1973 nepochybně nepokračovalo.
20. Důchod byl ovšem původně přiznán v nesprávné výši proto, že žalovaná neměla do dne 4. 5. 2020 žádnou povědomost o tom, že byl žalobce vůbec u organizace Mlyny a cestovinárne Piešťany zaměstnán. Žalobce nepoukázal na dobu zaměstnání u organizace Mlyny a cestovinárne Piešťany v žádosti o plný invalidní důchod ze dne 25. 2. 1998, v žádosti o plný invalidní důchod ze dne 8. 4. 1999, v žádosti o plný invalidní důchod ze dne 23. 2. 2000, v žádosti o starobní důchod ze dne 15. 7. 2013 ani v žádosti o starobní důchod ze dne 18. 4. 2016. Krajský soud nenalezl ani v jiné části obsáhlého spisového materiálu, který obsahuje mnoho vyjádření žalobce v rámci správních i soudních řízeních, žádné tvrzení žalobce týkající se namítané doby zaměstnání.
21. Obsah pojmu „nesprávný postup orgánu sociálního zabezpečení“ dle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění je dle krajského soudu nutné vykládat tak, že se jedná o pochybení toho orgánu sociálního zabezpečení, který ve věci důchodu rozhodoval či vedl řízení. Nelze jej ovšem pojímat tak široce, že by se žalovaná dopustila nesprávného postupu již tím, že neměla informace o skutečnosti, že se u slovenského nositele pojištění, Sociálnej poisťovne Bratislava, nachází evidenční list důchodového pojištění ze dne 27. 5. 1976, který prokazuje zaměstnání žalobce u organizace Mlyny a cestovinárne Piešťany v období 1. 9. 1967 do 31. 8. 1973. Na tom nic nemění ani skutečnost, že Česká republika a Slovenská republika tvořily do 31. 12. 1968 unitární stát a poté do 31. 12. 1992 federaci.
22. Soud se tak ztotožňuje se žalovanou, že žalobce na danou dobu zaměstnání poukázal poprvé až v žádosti doručené dne 4. 5. 2020 a ani z jiných podkladů spisu žalovaná

nemohla do té doby usoudit, že žalobce byl u uvedené organizace vůbec kdy zaměstnán. Za tohoto stavu proto nelze shledat, že by žalovaná postupovala nesprávně, pokud deklarovala, že nárok na doplatek invalidního důchodu za dobu před 4. 5. 2015 zanikl.

V. Závěr a náklady řízení

23. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
24. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona (§ 60 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 15. prosince 2021

Mgr. Filip Skřivan, v. r.
samosoudce